

CANCELARIA DE STAT A REPUBLICII MOLDOVA

Nr. 25-158-11106

Chișinău

18 octombrie 2023

Biroul Permanent al Parlamentului

În temeiul art.58 din Regulamentul Parlamentului, adoptat prin Legea nr.797/1996, se prezintă Avizul la proiectul de lege pentru modificarea Legii nr.264/2005 cu privire la exercitarea profesiei de medic (*inițiativa legislativă nr.303 din 12.09.2023*), aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.803 din 18 octombrie 2023.

Anexe:

1. Hotărârea Guvernului privind aprobarea Avizului (în limba română –1 filă și în limba rusă –1 filă);
2. Avizul la proiectul de lege (în limba română – 6 file)

Secretar general
adjunct al Guvernului

Roman CAZAN

Ex.: Viorica Mustea
Tel.: 022-250-128

SECRETARIATUL PARLAMENTULUI REPUBLICII MOLDOVA		
D.D.P. Nr.	2674	
"18"	10	2023
Ora		

Casa Guvernului,
MD-2033, Chișinău,
Republica Moldova

Telefon:
+ 373 22 250 101

Fax:
+ 373 22 242696

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

HOTĂRÂRE nr.803

din 18 octombrie 2023

Chișinău

**Privind aprobarea Avizului la proiectul de lege pentru modificarea
Legii nr. 264/2005 cu privire la exercitarea profesiei de medic**

Guvernul HOTĂRĂȘTE:

Se aprobă și se prezintă Parlamentului Avizul la proiectul de lege pentru
modificarea Legii nr. 264/2005 cu privire la exercitarea profesiei de medic.

Prim-ministru

Contrasemneaza

DORIN RECEAN

Ministrul sănătății

Ala Nemerenco

Ministrul justiției

Veronica Mihailov-Moraru

Aprobat
prin Hotărârea Guvernului nr.803/2023

AVIZ
la proiectul de lege pentru modificarea Legii nr. 264/2005
cu privire la exercitarea profesiei de medic

Guvernul a examinat proiectul de lege pentru modificarea Legii nr. 264/2005 cu privire la exercitarea profesiei de medic, înaintat cu titlu de inițiativă legislativă (nr. 303 din 12 septembrie 2023) de către un grup de deputați în Parlament, și comunică următoarele.

Inițiativa legislativă respectivă și-a propus drept scop asigurarea dreptului la exercitarea profesiei în mod sigur, bazat pe prevederi de susținere, pe protejarea intereselor și demnității medicului, precum și la asigurarea prestigiului profesiei de medic în cadrul vieții sociale.

Potrivit notei informative, proiectul de lege vine să racordeze prevederile Legii nr. 264/2005 cu privire la exercitarea profesiei de medic la standardele noi impuse, dictate de procese, sisteme și metodologii în exercitarea profesiei de medic în realizarea actului medical.

Potrivit autorului, prezentul proiect impune în legislația din domeniul medical o serie de termeni, definiții și principii noi, care se utilizează de facto în sistemul de sănătate, dar nu sunt consfințite în prevederi normative.

La art. I se va indica denumirea completă a Legii nr. 264/2005 și anume sursa publicării legii citate după următoarea schemă: (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, anul publicării, numărul Monitorului, numărul articolului).

Cu referire la pct. 1, constatăm faptul că, în textul Legii nr. 264/2005, cuvintele „instituii medicale” se regăsesc doar în art. 5 alin. (1) lit. e) și alin. (2). Totodată, substituirea acestora cu cuvintele „prestatori de servicii medicale” nu se integrează armonios în textul normelor date.

La pct. 2:

- având în vedere multiplele modificări propuse la art. 1, se propune ca acesta să fie expus în redacție nouă;
- modificările propuse la alin. (2) necesită a fi revăzute, deoarece redacția propusă face ca norma să fie ambiguă;
- dispozițiile propuse la alin. (3) nu țin de obiectul de reglementare al art. 1, fapt pentru care se propun a fi excluse, eventual se vor indica într-un articol distinct.

La pct. 3:

- din dispoziția introductivă, cuvântul „conținut” se va substitui cu cuvântul „cuprins”, în vederea respectării normelor tehnicii legislative și a uzanțelor de redactare a actelor normative;
- ținând cont de faptul că redacția propusă pentru art. 1¹ conține doar un singur alineat, acesta nu necesită a fi numerotat.

Pentru respectarea principiului unității terminologice, se va ține cont de faptul că în limbajul normativ aceleași noțiuni se exprimă numai prin aceiași termeni, iar dacă o noțiune sau un termen nu este consacrat sau poate avea interpretări diferite, semnificația acestuia în context se stabilește în cadrul dispozițiilor generale ale actului normativ ce îl instituie și devine obligatoriu pentru actele normative din aceeași materie.

În situația în care autorii unui proiect intenționează să definească o noțiune, în nota informativă este necesar să se arate că se întrunesc condițiile care impun definirea termenului în actul normativ și să se indice circumstanțele care justifică definirea termenului în sensul propus de autori (a se vedea art. 54 alin. (5) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative).

Mai mult, se atestă că unele noțiuni se regăsesc în alte acte normative (Legea nr. 263/2005 cu privire la drepturile și responsabilitățile pacientului, Legea nr. 64/2010 cu privire la libertatea de exprimare):

- definiția „act medical” este inutilă, având în vedere asocierea termenului dat cu termenul „intervenție medicală” definit în art. 1 al Legii nr. 263/2005 cu privire la drepturile și responsabilitățile pacientului. Potrivit articolului citat, intervenție medicală (act medical) semnifică „orice examinare, tratament, cercetare clinică și asistență sau altă acțiune aplicată pacientului cu scop profilactic, diagnostic, curativ (de tratament), de reabilitare sau de cercetare biomedicală și executată de un medic sau alt lucrător medical”;

- termenul „defăimare” nu se consideră necesar a fi definit, în special în ceea ce ține de defăimarea profesională a medicului. Or, termenul dat este definit în art. 2 din Legea nr. 64/2010 cu privire la libertatea de exprimare;

- cu referire la termenul „eroare medicală”, se consideră că definiția expusă în art. 1 din Legea nr. 263/2005 cu privire la drepturile și responsabilitățile pacientului este mai reușită decât redacția propusă a fi inclusă în art. 1¹ din Legea nr. 264/2005 cu privire la exercitarea profesiei de medic. Mai mult, redacția propusă lasă loc de interpretare, adică dacă eroarea medicală se referă la activitatea/inactivitatea conștientă sau la activitate/inactivitatea inconștientă/neintenționată a personalului medical. Subsecvent, implicarea doar a răspunderii civile a personalului medical în cazul erorii medicale este discutabilă. Or, de exemplu, în cazul încălcării din neglijență a regulilor și metodelor de acordare a asistenței medicale poate surveni răspunderea penală (a se vedea art. 213 din Codul penal al Republicii Moldova nr. 985/2002);

- în cazul noțiunii „medic rezident”, în sintagma „de coordonatorul studiilor de rezidențiat sau de medicul specialist desemnat” cuvântul „sau” se va substitui cu cuvântul „și”.

Termenii „non-discriminare”, „norme etice și deontologice”, „onestitate” și „primatul vieții și a dreptului inerent la viață al ființei umane” nu se consideră necesar a fi definiți, or, termenii respectivi au o accepție mult mai largă și nu se referă exclusiv la activitatea medicală. Mai mult, acești termeni se prezintă ca

principii ale activității medicale, respectiv, caracteristicile vor fi incluse în art. 3, care reglementează principiile generale ale exercitării profesiei de medic.

Noțiunea „secret profesional” se propune a fi exclusă, având în vedere că termenul similar „secret medical” este definit în art. 1 din Legea nr. 263/2005 cu privire la drepturile și responsabilitățile pacientului.

Se consideră inoportună reglementarea noțiunii „plată informală” ca „modalitate de plată sub formă de cadouri, bani sau servicii acordate de către pacient, membru de familie sau reprezentantul legal al acestuia, medicului sau altui lucrător medico-sanitar, în schimbul acordării asistenței medicale gratuite garantate de stat sau în schimbul acordării asistenței medicale prestate cu plată, în conformitate cu legislația, de către prestatorul de servicii medicale”, în contextul în care acțiunea de „pretinderea, acceptarea sau primirea, personal sau prin mijlocitor, de către o persoană publică sau de către o persoană publică străină, de bunuri, servicii, privilegii sau avantaje sub orice formă, ce nu i se cuvin, pentru sine sau pentru o altă persoană, sau acceptarea ofertei ori promisiunii acestora pentru a îndeplini sau nu ori pentru a întârzia sau a grăbi îndeplinirea unei acțiuni în exercitarea funcției sale sau contrar acesteia”, precum și „promisiunea, oferirea sau darea, personal sau prin mijlocitor, unei persoane publice sau unei persoane publice străine de bunuri, servicii, privilegii sau avantaje sub orice formă, ce nu i se cuvin, pentru aceasta sau pentru o altă persoană, pentru a îndeplini sau nu ori pentru a întârzia sau a grăbi îndeplinirea unei acțiuni în exercitarea funcției sale sau contrar acesteia”, sunt calificate drept infracțiuni pasibile de răspundere penală conform art. 324 și 325 din Codul penal al Republicii Moldova nr. 985/2002.

În aceeași ordine de idei, relevantă se consideră trimiterea inclusiv la art. 256 din Codul penal al Republicii Moldova nr. 985/2002 care constată caracterul infracțional al faptei privind primirea unei remunerații ilicite pentru îndeplinirea serviciilor legate de deservirea populației.

La pct. 4, cu referire la redacția propusă pentru art. 3 lit. g), cuvântul „autonomiei” necesită a fi revăzut, deoarece în contextul expus este nepotrivit.

La pct. 5, cuvintele „se exclude” se vor substitui cu cuvintele „se abrogă”. Menționăm că, potrivit normelor tehnicii legislative, pentru exprimarea normativă a intenției de scoatere din vigoare a unor prevederi, se utilizează cuvintele „se abrogă” și nu „se exclude”. Cuvintele „se exclude” se utilizează doar în cazul excluderii unor cuvinte, sintagme, propoziții. Sugestie valabilă și pentru pct. 8 și 12, cu referire la abrogarea art. 10 lit. c) și art. 15 alin. (2) lit. i) din Legea nr. 264/2005 cu privire la exercitarea profesiei de medic.

Totodată, se consideră nerezonabilă intervenția privind abrogarea alin. (1) din art. 4¹ și redarea acestuia ca noțiune a medicului rezident în modul stabilit la pct. 3 din proiect, or, aceasta reprezintă o copie aproape fidelă a alin. (1) și (2) ale art. 4¹.

La pct. 6:

- menționăm că primele subdiviziuni ale acestui punct prevăd modificări la alin. (1) al art. 5 din Legea nr. 264/2005 cu privire la exercitarea profesiei de medic. Respectiv, inițial se va indica formula „la alin. (1):”, urmată de modificările propuse, care se vor evidenția separat printr-o ușoară retragere spre dreapta de la alinierea textului pe verticală. Mai mult, diviziunile pct. 6, precum și a celorlalte puncte, se propun a fi numerotate în corespundere cu Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative;

- după textul „literale a¹) și f)” se vor adăuga cuvintele „cu următorul cuprins”. Sugestie valabilă și pentru pct. 13, cu referire la completarea art. 17 alin. (1) cu lit. a¹);

- cu referire la modificările propuse la art. 5 alin. (1) lit. e) din Legea nr. 264/2005 cu privire la exercitarea profesiei de medic, textul „la lit. e), după cuvintele „și postuniversitară” prin virgulă, se completează cu textul „activitatea de cercetare științifică, după caz.” se va substitui cu textul „lit. e) se completează cu textul „, precum și activitatea de cercetare științifică, după caz”;

- cu referire la dispoziția ce prevede modificarea alin. (3) al art. 5, a doua utilizare a cuvântului „cuvintele” se va substitui cu cuvântul „textul”, în corespundere cu normele tehnicii legislative.

La pct. 9, art. 12 se propune a fi expus în redacție nouă și textul „cu o periodicitate de cel puțin 5 ani, în modul stabilit de Ministerul Sănătății” să se substituie cu textul „cu o periodicitate de 5 ani, în modul stabilit de Ministerul Sănătății”.

La pct. 10:

- completarea art. 13 alin. (2) cu textul „nici pe parcursul vieții, nici după moartea pacientului” este inutilă prin prisma alin. (6) al aceluiași articol, potrivit căruia: „Secretul profesional nu poate fi divulgat nici după terminarea tratamentului sau moartea pacientului”.

Totodată, menționăm că completarea unui text sau alineat, fără a specifica ordinea în care se inserează cuvintele, semnifică, conform regulii generale de tehnică legislativă, completarea textului la sfârșitul acestuia. Observația este valabilă și pentru pct. 13, cu referire la completarea art. 17 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 264/2005 cu privire la exercitarea profesiei de medic;

- textul „lit. e) se expune în următoarea redacție:” se va substitui cu textul „lit. e) va avea următorul cuprins:”.

La pct. 11, textul „se completează cu lit. g):” se va substitui cu textul „se completează cu lit. g¹) cu următorul cuprins:”.

La pct. 13, art. 17 alin. (1) lit. j) se va expune anterior celor prevăzute la lit. l) al aceluiași alineat. Subsecvent, redacția propusă pentru art. 17 alin. (1) lit. n) recomandăm a fi însemnată cu litera m¹), în vederea expunerii dispozițiilor în ordinea logică a ideilor.

La pct. 14, art. 18, în legătură cu termenul „reprezentant legal”, remarcăm că, conform art. 23 alin. (1) din Legea ocrotirii sănătății nr. 411/1995,

consimțământul pacientului este necesar pentru orice prestație medicală propusă (profilactică, diagnostică, terapeutică, recuperatorie).

În temeiul Codului civil al Republicii Moldova nr. 1107/2002, toate persoanele adulte sunt prezumate ca având capacitate deplină de exercițiu.

Totodată, în condițiile Codului civil al Republicii Moldova nr. 1107, art. 32 alin. (1), în privința persoanei fizice care, în urma unei boli mintale ori a unei deficiențe fizice, mintale sau psihologice, nu poate în mod deplin să-și conștientizeze acțiunile sau să-și exprima voința, poate fi instituită, prin hotărâre judecătorească, măsura de ocrotire judiciară sub forma tutelei.

Consimțământul pacientului în privința căruia este instituită o măsură de ocrotire judiciară este dat de către persoana însărcinată cu ocrotirea, conform art. 23 alin. (3) din Legea ocrotirii sănătății nr. 411/1995. Dacă pacientul are mai puțin de 16 ani, consimțământul este dat de reprezentantul său legal, conform art. 23 alin. (6) din Legea menționată.

În subsidiar, Codul civil al Republicii Moldova nr. 1107/2002 instituie și măsuri de ocrotire contractuale (contractul de asistență, mandatul de ocrotire în viitor). Astfel, potrivit art. 76 alin. (1) din Codul civil al Republicii Moldova nr. 1107/2002, persoana fizică care a atins majoratul sau care a dobândit capacitate deplină de exercițiu pe altă cale legală (mandantul) poate împuternici unul sau mai mulți mandatar să o reprezinte în situația în care, în urma unei boli mintale sau a unei deficiențe fizice, mintale sau psihologice, ea nu își va putea, în mod deplin, conștientiza acțiunile ori exprima voința.

La fel, se va ține cont de prevederile art. 77 alin. (1) și (2) din Codul civil al Republicii Moldova nr. 1107/2002 care prevede că părinții sau părintele supraviețuitor, care nu au fost supuși măsurii de ocrotire judiciare sub forma tutelei sau curatelei și care exercită ocrotirea părintească asupra copilului minor ori și-au asumat îngrijirea materială și morală a copilului adult, pot împuternici unul sau mai mulți mandatar să reprezinte acest copil în situația în care, în urma unei boli mintale sau a unei deficiențe fizice, mintale sau psihologice, copilul nu își va putea, în mod deplin, conștientiza acțiunile ori exprima voința.

Mandatul de ocrotire în viitor a copilului produce efecte în cazul în care părinții fie sunt decedați, fie, în urma unei boli mintale sau a unei deficiențe fizice, mintale sau psihologice, nu își pot în mod deplin conștientiza acțiunile ori exprima voința.

La alin. (5) din Legea nr. 264/2005 cu privire la exercitarea profesiei de medic, atragem atenția că actele se aprobă de către ministru și nu de către minister.

În același timp, în art. 18 alin. (3), cuvintele „să refuze efectuarea intervenției medicale” se vor substitui cu cuvintele „să refuze realizarea actului medical”, la lit. a) cuvintele „efectuării intervenției medicale” se vor substitui cu cuvintele „realizării actului medical”, iar în alin. (4), cuvintele „unei intervenții medicale urgente” se vor substitui cu cuvintele „realizării actului medical de urgență”.

La art. 19 alin. (4), textul „alți lucrători medico-sanitari” se va substitui cu cuvintele „alt personal implicat în realizarea actului medical”.

Concomitent, în textul legii, cuvintele „acordarea asistenței medicale”, la orice formă gramaticală, se substituie cu cuvintele „realizarea actului medical” la forma gramaticală corespunzătoare.

Cu referire la art. II, menționăm că alin. (1) este inutil. Or, art. 56 alin. (1) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative prevede deja că actele normative intră în vigoare peste o lună de la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

În baza celor menționate, Guvernul susține inițiativa legislativă propusă cu luarea în considerare a tuturor obiecțiilor și recomandărilor de îmbunătățire.

ПРАВИТЕЛЬСТВО РЕСПУБЛИКИ МОЛДОВА
ПОСТАНОВЛЕНИЕ № 803

от 18 октября 2023 г.

Кишинэу

**Об утверждении Заключения на проект закона о внесении изменений
в Закон № 264/2005 о врачебной деятельности**

Правительство ПОСТАНОВЛЯЕТ:

Утвердить и представить Парламенту Заключение на проект закона о внесении изменений в Закон № 264/2005 о врачебной деятельности.

Премьер-министр

ДОРИН РЕЧАН

Контрассигнуют:

Министр здравоохранения

Ала Немеренко

Министр юстиции

Вероника Михайлов-Морару